

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Motion – Fältassistenter i Nacka

Motion den 16 september 2019 av Khasbayar Farmanbar och Andreas Falk (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunfullmäktige avslår motionen då motsvarande arbete som beskrivs i motionen bedrivs i kommunen och att uppsökande socialt fältarbete inte är förenligt med myndighetsutövning.

Sammanfattning

Motionen handlar om att starta ett projekt med fältassistenter i Nacka. Det som beskrivs i motionen görs redan idag i stor utsträckning av Ungdomsteamet och Polarna Nacka. Ungdomsteamet har sex anställda ungdomssamordnare med erforderlig utbildningsbakgrund som socionom och motsvarande socialpedagog. Ungdomssamordnarna bedriver arbete i skolor, och i samverkan med andra aktörer såsom fritidsgårdar, nattvandrare, socialtjänst, polis och skola. Polarna Nacka är den del av verksamheten som är utåtriktat fältarbetet på kvällar och helger där ungdomssamordnarna arbetar tillsammans med polarungdomar i åldern 17–19 år. Ungdomssamordnarna har anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen när de får kännedom om att barn riskerar att fara illa och samarbetar nära med socialtjänstens myndighet i pågående ärenden. Motionen avslås med hänvisning till det arbete som redan bedrivs och att uppsökande socialt fältarbete inte är förenligt med myndighetsutövning.

Detta är förslag till beslut för kommunstyrelsens verksamhetsutskott; även socialnämnden bereder förslaget i motionen. Därefter ska motionen beredas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Förslagen i motionen

Motionärerna yrkar på att kommunfullmäktige ska besluta att Nacka kommun startar projekt med fältassistenter, att socionomer och fritidsledare knyts närmare varandra i det förebyggande arbetet samt att Ungdomsteamet omvandlas till eller kompletteras med fältassistenter med myndighetsansvar.

Detta är förslag till beslut för kommunstyrelsens verksamhetsutskott; även socialnämnden bereder förslaget i motionen. Därefter ska motionen beredas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Välfärd samhällsservice utredning och bedömning

Ungdomsteamets uppdrag och genomförande

Ungdomsteamet inom Välfärds samhällsservice har i uppdrag från Barn- och familjeenheten att bland annat bedriva socialt fältarbete i Nacka. Uppdraget bygger på två delar där den ena omfattar ett direkt och händelsestyrt socialt fältarbete och den andra ett samverkande och områdesbaserat sådant i syfte att bedriva förebyggande och uppsökande arbete.

Ungdomsteamet möter och arbetar med barn och unga generellt oavsett situation men har ett särskilt fokus på barn och ungdomar som av olika anledningar bedöms vara i riskzon.

Ungdomsteamet bedriver ett traditionellt socialt fältarbete både dagtid och kvällstid. Detta görs i samspel med bland annat skolor, fritidsgårdar, socialtjänst, centrumanläggningar och andra ungdomsarenor. Teamet bedriver också ett socialt fältarbete enligt polarkonceptet (Polarna Nacka) med polarungdomar under helger, nätter och stora ungdomsevent. Polarverksamheten bedrivs i centrumanläggningar, på gator och torg, vid parker och sjöar och andra utomhusmiljöer samt så kallade hotspots.

Ungdomsteamet arbetar i det uppsökande sociala fältarbetet systematisk med en relationsskapande approach, på strukturell, grupporienterad och individuell nivå med barn och ungdomar.

På en strukturell nivå bedriver Ungdomsteamet ett omfattande socialt fältarbete på skolor, till exempel genom den beprövade metoden Respekt och Självrespekt. Detta bland annat i syfte att bygga goda relationer med barn och ungdomar generellt. Något som i sin tur underlättar det relationsskapande och direkt händelsestyrda fältarbetet på helger och nätter.

På en grupporienterad nivå samverkar Ungdomsteamet med skola, sociala omsorgsprocessen, polis och fritidsverksamhet. Detta görs inom ramen för SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet). SSPF är den modell kommunen har implementerat i syfte att nå barn och ungdomar i riskzonen innan de blir föremål för myndighetsutövning. SSPF har visat sig vara ett framgångsrikt koncept för att nå barn och unga i riskzon och förfina metoder för tidiga insatser.

På en individuell nivå träffar Ungdomsteamet i sitt uppsökande sociala fältarbete barn och ungdomar. De har exempelvis enskilda samtal med ungdomar på fältet samt vid behov föräldrakontakt. De kör hem ungdomar och följer upp olika händelser med mera. Då det är aktuellt upprättas orosanmälningar till socialtjänsten. Ungdomsteamet arbetar främst förebyggande i det uppsökande arbetet men har också en flexibilitet att agera i det direkt händelsestyrda fältarbetet som ibland kräver ett akut agerande. Exempelvis är det självklart att hjälpa personer som varit illa eller mår dåligt. Däremot agerar de inte som myndighet, polis eller räddningstjänst.

Som en del av det uppsökande sociala fältarbetet bedriver Ungdomsteamet också ett systematiskt slussningsarbete, det vill säga hänvisar till och hjälper barn, ungdomar och föräldrar att komma till rätt stödinsats i kommunen.

Utöver det uppsökande arbetet har Ungdomsteamet också ett samverkande uppdrag. Teamet har idag utvecklat ett mycket stort nätverk och bedriver en intensiv samverkan med olika aktörer som direkt och indirekt arbetar med barn och ungdomar, från tjänstemannanivå till förtroendevalda samt på den offentliga, privata och ideella arenan. Utöver detta bedriver Ungdomsteamet ett kontinuerligt erfarenhets- och kunskapsutbyte både intern inom Nacka kommun, med andra polarverksamheter och traditionella fältgrupper i länet och Sverige.

Ungdomsteamet samverkar med fritidsledare och kommunens fritidsgårdar. Det sociala fältarbetet och fritidsgårdsverksamheten har dock två helt olika uppdrag; fritidsgårdsverksamheten har främst ett främjande och aktivitetsorienterat uppdrag och Ungdomsteamet har främst ett förebyggande och uppsökande uppdrag.

Organisation, antal medarbetare, utbildningsbakgrund, polarungdomar

Ungdomsteamet ligger organisatoriskt inom affärsområdet Familj och arbete och inom verksamhetsområdet Förebyggande insatser. Teamet består idag av fyra socionomer, en behandlingspedagog och en församlingspedagog. Ungdomsteamet består även av cirka 15 polarungdomar i åldrarna 17–20 år som arbetar utifrån polarkonceptet under helger och nätter.

Varför det sociala fältarbetet bedrivs som det gör

Kommunen är uppdelad i myndighet och produktion där myndigheten står för myndighetsutövning och produktionen står för det uppsökande och förebyggande sociala fältarbetet. Ungdomsteamet arbetar förebyggande genom det uppsökande och samverkande arbetet. Det utgår från frivillighet och förtroende gentemot barn, ungdomar och föräldrar genom sitt relationsskapande förhållningssätt. Ungdomsteamet är mycket flexibelt och agerar utifrån de situationer som uppstår i olika barn- och ungdomsmiljöer. Detta förhållningssätt underlättas i hög grad av att de inte blandas ihop med tjänstemän med myndighetsansvar.

Det ligger i det förbyggande och uppsökande sociala fältarbetets natur att det inte är uppbyggt på myndighetsutövning, det ansvaret ligger på myndighet. Däremot har ungdomssamordnarna i Ungdomsteamet, liksom alla andra yrkesgrupper som arbetar med barn och ungdomar, anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen och har klara och tydliga rutiner när en orosanmälan ska upprättas. Här finns också en nära samverkan med myndighet.

Slutsats

Ett socialt fältarbete motsvarande det som beskrivs i motionen finns i Nacka form av Ungdomsteamet. Ungdomsteamet bedriver ett både traditionellt förebyggande och uppsökande socialt fältarbete och utöver detta så arbetar de också utifrån polarkonceptet. Ett förebyggande och uppsökande socialt fältarbete underlättas av att det hålls åtskilt från myndighetsutövning, något som skulle försvåra det relationsskapande förhållningssättet i fältarbetet. Mot bakgrund av detta bör motionen avslås.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget på beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser. Ett arbete likt det som beskrivs i motionen bedrivs redan genom Valfärd samhällsservice i form av Ungdomsteamet/Polarna Nacka och finansieras av socialnämnden.

Konsekvenser för barn

I dagsläget har ungdomsteamet relativt lätt att få kontakt med ungdomar utifrån den modell som används med ungdomar som ”Polare”. Att ha fältassistenter med myndighetsansvar att utreda och fatta beslut enligt gällande lagstiftningar skulle sannolikt minska benägenheten att samarbeta med Polarna Nacka och be om hjälp när problem uppstår. Detta skulle kunna leda till negativa konsekvenser för barn och en del av det förebyggande arbetet skulle förloras.

Bilaga

Bilaga 1 Motion – Fältassistenter i Nacka (S)

Anette Böe

Produktionsdirektör

Valfärd samhällsservice

Henrik Feldhusen

Bitr produktionsdirektör

Valfärd samhällsservice

Björn Callmar

Samordnare/projektledare

Valfärd samhällsservice